

Въ нотариалните книги на дубровнишката република отъ 1601 г. е регистрирано едно арбитражно решение между дубровчани, търгуващи съ кожи и други стоки въ Венеция, Анкона и българските земи, почти всички отъ градовете Търново, Провадия, Варна, Пловдивъ, Плѣвень, Никополъ и др. Това съдружие, като изпращало кожата въ Венеция, е сключвало осигурителни договори предъ нотариалните власти въ Венеция.¹⁾

Търговията на града Венеция съ Турция е била конкурирана успѣшно отъ предприемчивите дубровнишки и анконски търговци, които почти монополизирали износа на кожи отъ българските земи. Но града Венеция, който ималъ политическия патронатъ надъ Дубровникъ, създавалъ не рѣдко голѣми стопански затруднения за неговите поданици въ връзките имъ съ близки и далечни народи. Макаръ Венеция да била запазила за своите поданици стопанските изгоди отъ връзките съ голѣмите тържища — Цариградъ, Солунъ, островите въ Сръдиземно море и покрай малоазиатското крайбрежие, — тя твърде често е създавала пречки на дубровнишките експедитори на кожи отъ българските земи.

Още по-голѣми прѣчки създавала Венецианската република на анконските търговци въ левантските земи. Анконците били нападани на открито море отъ поданиците на Венеция, като имъ заграбвали натоварените отъ тяхъ кожи отъ черноморските пристанища и Дубровникъ. Предъ папата въ Римъ не рѣдко сж достигали подобни оплаквания на анконските търговци. Въ ватиканския архивъ сж запазени нѣколко молби на анконски поданици до папския кардиналъ отъ 1620 г., въ които се оплакватъ, че венециански поданици спирали техните кораби и подъ предлогъ за плащане нѣкакви берии и такси имъ конфискували товарите съ кожи.²⁾ Забележителното въ тези писма е, че анконските търговци съобщавали сжщо и политически и стопански новини отъ Солунъ и Варна, което показва, че те сж посещавали тези мѣста, отъ гдето сж товарили и самите кожи.³⁾

Кожите, които се изнасяли отъ българските пристанища за Венеция, се превозвали обикновено на дубровнишки кораби. Дубровнишката колония въ Венеция се грижила за осигуряването на транспортъ, както и за намирането на пазари на кожата. Не по-малко сигуренъ пласментъ намирали дубровчаните всрѣдъ многобройните еврейски търговци, живущи въ Венеция. Последните били въ непрекъснати търговски връзки съ своите сънародници въ Солунъ, Родосто, Цариградъ и въ всички по-голѣми български градове. Посрѣдници въ износа на кожи отъ българските земи за Венеция е имало дори и между турските търговци, които търгували съ нѣкои италиански тържища⁴⁾.

Голѣмото значение на венецианския пазаръ за българските кожи изпъкнало особено много при западане на дубровнишката търговия въ

¹⁾ „... e perche il detto Boglinni ha fatto far in Venetia sopra cori col istesso galione Favurito una sicurtà di ducati sette milla ducento...” Div. not. т. 130 f. 97 сл.

²⁾ Писмо отъ Анкона отъ 24 септември 1620. Ватикански архивъ. Fondo Borg. I, 692 fol. 96—100.

³⁾ Вж. по-горе стр. 81 заб. 6.

⁴⁾ Div. not. т. 130 f. 113.